

Рисунок 3. Вітальня в стилі рококо

Перелік використаної літератури

1. Ахремко В. Стилi інтер'єру в дизайні типових квартир. Москва: Ексмо, 2014. 224 с.
2. Білик Б. Культурологія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київський національний торговельно-економічний ун-т. Київ : КНИГА, 2004. 408с.
3. Расине О. Орнамент всех времен и стилей. Том 1. Москва: Арт-Родник, 2004. 268 с.
4. Стил ь рококо в інтер'єрі. [Електронний ресурс]. URL: <https://probud.in.ua/stil-rokoko-v-interyeri-budivnitstvo-budinku-svoyimi-rukami.html>. (дата звернення: 17.08.2020).
5. Шумега С.С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єра: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 300 с.

УДК 7.012-028.22(477)

ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН. СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОДЕЛІ

Чернявський Тарас Вікторович

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
м. Полтава

Анотація. У статті розглядається сутність, завдання, засоби та основні напрямки графічного дизайну. Аналізуються зародження та становлення графічного дизайну в Україні.

Ключові слова: графічний дизайн, напрями, засоби, становлення.

Графічний дизайн — вид сучасного мистецтва, який полягає в створенні графічних об'єктів (листівок, логотипів, візиток, веб-сайтів) за допомогою різних видів графіки.

Головна ідея графічного дизайну — з'єднати естетичні принципи і функціональні завдання в одному виконанні.

Словосполучення «графічний дизайн» зовсім недавно використовувалося по відношенню до друкарської продукції. Воно означало структурування й організацію друкарського тексту і зображень з метою інформування читачів. Для цього використовувалися різні графічні способи: лінії й штрихування, вензелі та різні прикрашені шрифти.

У сучасній графіці використовуються ті ж принципи ліній і штрихів – векторна графіка, кольорових плям – растрова графіка, а набір шрифтів величезний і можливості кольорових рішень необмежені. Для виконання застосовуються цифрові технології.

У графічному дизайні слід виділити декілька основних напрямків:

- графічний дизайн офісної продукції (дизайн візиток, бланків, конвертів, заставок на робочий стіл тощо);
- графічний дизайн рекламної продукції (дизайн реклами в ЗМІ, дизайн зовнішньої реклами, графічний дизайн плакатів, презентацій);
- графічний дизайн поліграфічної продукції (дизайн каталогів, флаєрів, листівок, буклетів);
- графічний дизайн сувенірної продукції (дизайн листівок, календарів, блокнотів, ручок, чашок, прапорців тощо).

До основних розробок графічного дизайну також відносяться основні елементи фірмового (корпоративного) стилю компанії — логотип, торговий знак, фірмовий персонаж тощо. Оформлення веб-сайту, яке виконується відповідно до фірмового стилю, теж не обходиться без елементів графічного дизайну.

Завданням графічного дизайну для веб-сайта є створення комфортної атмосфери для засвоєння інформації на сторінках Інтернет-простору. Графічний дизайн поєднує у собі текстовий дизайн і професійно створені макети сторінок.

Графічний дизайн є одним з найбільш поширених видів дизайнерської творчості. Отримавши разом з розвитком реклами на початку ХХ ст. певне піднесення, прикладне графічне мистецтво сьогодні впливає практично на всі сфери життя суспільства.

Сьогодні графічний дизайн використовується в рекламі, видавничій діяльності та друкарстві, в кіно та на телебаченні, комп'ютерній та електронній техніці, паблік рілейшнз, інших галузях масової інформації. Недарма його інколи називають комунікаційним дизайном.

Засобами графічного дизайну створюються візуальні повідомлення різної складності та призначення - від короткого рекламного оголошення до об'ємного друкованого видання, від люмінесцентного покажчика до великого світлового інформаційного табло. Для цього використовуються традиційні засоби друку, комп'ютерна техніка та інші сучасні засоби відображення інформації.

Зародження графічного дизайну в Україні відбувається в кінці ХІХ-на початку ХХ ст. Той час особливо відзначався мистецькими творами, що мали яскравий національний характер. У графічному дизайні (прикладній графіці) того часу поряд з використанням українських орнаментальних форм, відповідних принципів стилізації зображення, національного характеру набуває також графіка кирилических літер.

Теза про те, що проектування виробів графічного дизайну українськими спеціалістами повинно базуватись, на наш погляд, не на раціональній (тип мислення та світосприйняття), а на традиційній для України чуттєвій трактовці реальності, розкриває потребу в розвитку інтуїтивно- образної сфери українських графічних дизайнерів.

У цілому проект повинен охоплювати, принаймні, чотири головних аспекти: яким має бути український дизайн за формою; яким - за змістом; яке його функціональне призначення у суспільстві та якими методами можливо досягти дієвості такої моделі. Зауважимо, що в наш час, у пошуках національного виразу в графічному дизайні більшість авторів приділяють увагу виключно проблемам форми і формотворення. На нашу думку, такий підхід притаманний більше промислового дизайну. Специфіка ж графічного дизайну, як засобу комунікації, вимагає також аналізу «незображальної» його сторони. Великого значення тут набуває характер тексту, прихованих та асоціативних значень твору. Недаремно до графічного

дизайну все частіше застосовують визначення «комунікативний», а продукт дизайну розглядають як «повідомлення».

Українська культура розкриває шляхи вдосконалення візуальної системи українського дизайну в таких аспектах, як:

- використання базису знаків та символів;
- застосування типової колористичної гами, яку формують витвори декоративно-ужиткового мистецтва;
- розробка характерної графеми шрифтів;
- відтворення (натурально або імітовано) етнічно забарвлених фактур й текстур;
- створення іміджу героїв графічної продукції шляхом акцентування на характерних засобах невербального спілкування (жести, міміка);
- використання елементів традиційного одягу;
- демонстрація фрагментів звичаєвих традицій та обрядової ритуалістики;
- введення в зображення предметно-просторового середовища національно ідентифікованих об'єктів - природи (рослинного та тваринного світу), архітектури, товарів українського виробництва.

На нашу думку, ці ствердження мають стати вагомим орієнтиром підготовки майбутніх фахівців- дизайнерів нової формації, оскільки таке бачення багато в чому збігається з основними принципами концепції розвитку української дизайн-освіти.

УДК 94(477)"1648/179"

ГОСПОДАРСЬКО-ТРУДОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАПОРІЗЬКИХ КОЗАКІВ

Титаренко Ольга Олександрівна

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
м. Полтава

Анотація. У статті розглядається особливості господарсько-трудової діяльності запорізьких козаків. Аналізуються головні заняття низових козаків -- різні промисли, рибальство, скотарство.

Ключові слова: козацтво, господарство, трудова діяльність.

Козацтво виникло як реакція на посилення соціально-економічних та національно – релігійних утисків населення України з боку української та польської шляхти.

У пошуках місця для вільної праці селяни почали засновувати поселення на мало залюднених південно-східних степах і оголошували себе вільними людьми – козаками. Цей процес набрав особливого розмаху в XVII ст. Коли на Середньому Подніпров'ї виникло багато козацьких слобів і хуторів . Частина козаків відступила за дніпрові пороги (так званій Низ), де у XVII ст. Створила своєрідну організацію українського козацтва – Запорізьку Січ.

Головним заняттям низових козаків довгий час різні промисли, рибальство, скотарство.

Козацтво відіграло виключну роль у вітчизняній історії, величезний вплив на формування специфічних рис традиційно-побутової культури, етнічної самосвідомості та національного характеру українського народу.

Запорізькі козаки мали якщо не найбагатші, то одні з найбагатших земель у всій південній частині. Це робило запорізький край привабливим у очах кожного землероба і змушувало багатьох українців, особливо з середини XVIII століття, цілими масами прямувати